

PLANEERI KAASA

Sisukord

3 Ruum ja mina

4 Kavandamine ja planeering

5 Leppemärgid

6 Milline on hea planeering?

10 Mille jaoks milline planeering?

12 Tahad ehitada?

13 Tahad algatada?

14 Miks on hea, kui arutletakse?

16 Tahad osaleda?

18 Tahad valida elukohta?

Foto: Ingmar Münsikas

Esikaanel ja lk 5 kasutatud materjal: K-Projekt, Tiit Trummal, Toomas Rank. Magasini tn 29 kinnistu ja lähiala detailplaneering. Lk 6-9 on kasutatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuurihariduse rändnäituse "Arhitektuur on kohal" (koostaja: Toomas Tammis) materjale, autorid: Elo Talvoja, Karin Bachmann, Reio Avaste, Inés Novella, Lilia Del Rio; Anna Šimko; Ingrid Aasoja, Tõnis Arjus, Greta Soosalu, Karin Tõugu.

Ruum ja **MINA**

Mie ümber on ruum. Me tegutseme ruumis ja kõikidel asjadel on selles oma koht. Isegi aeg muutub ruumis, sest eri kohtades on ta ju sootuks erinev.

Ruum pole lõputu, selle varu on piiratud. Tuba sisustama hakates on vaja väga täpselt läbi mõelda, kuhu ja kuidas midagi paigutada, kuidas asjad omavahel sobituvad, kas nende vahel on mugav liikuda, kas pääseb ligi pistikutele, kas radiaatorist pääseb soe tupp, ega mõni mööblitükk valgust ei varja.

Tuba kujundades ja seal asju ümber tõstes me kujundame ruumi selles elava inimese jaoks. Umbes samamoodi pannakse paika ka majad, teed ja elektriliinid. Siin on ainult üks suur vahe –

maja, kalmistut või elektriliini ei saa ühe nädalavahega ümber tõsta. Seetõttu on ruumiline planeerimine väga tähtis ning kõik asukohad ja mõjud on vaja eelnevalt väga põhjalikult läbi mõelda.

Me oleme harjunud vanaaegsega “oma tuba, oma luba”. Kõik, mis puudutab laiemat ruumi, on meie ühine ja alati ka kellegi teise asi.

Mõnikord meile lähedusse kerkivad ehitised ja rajatised ei meeldi, varjavad valguse, tekitavad müra, aga teadmatusest ei ole me osanud kuidagi reageerida.

Tahame aga kõik seda, et ruum oleks hea, mugav ja looduslähedane – nii meil kui meie lastel ja lastelastelgi. Planeerime siis kaasa, sest see on meie kõigi huvides!

Kavandamine ja

PLANEERING

Ruumilise planeerimise tulemus on planeering, mis lõpuks näitab, mis selles kandis lähitulevikus juhtuma hakkab. Planeering koosneb seletuskirjast ja kaartidest. Ruumilise planeerimise piirid seavad olemasolev keskkond, õigusnormid ja planeerimises osalevate inimeste huvid.

Kaasaegses demokraatlikus riigis lepitakse kõiges kokku. Kaalutletakse osa-

poolte huvisid, mõju loodukeskkonnale ning muid võimalikke asjaolusid. Reeglite asemel on kohakesksed kaalutusotsused.

Selleks, et kõikide huviliste arvamused oleksid arvestatud, ongi planeerimine avalik protsess – kõik planeeringumaterjalid on inimestele vabalt kättesaadavad, neid võib igati uurida ja nende osas oma arvamust avaldada.

Perega telkima minnes valime ikka kuivema koha, mis oleks kaitstud tuulte ja tormisema ilma korral pealekukuvate okste eest. Vaatame, et läheduses oleks vett ja lõkkeplatsikoht, aga kindlasti mitte sipelgapesa.

Nüüd kujutlege, et telki- jaid on palju, ruumi aga vähe. Siis on kaks võimalust – kas võidab kõige tugevam ja teised surutakse porri või lepitakse omavahel kokku ja jagatakse kogu telgi püstitamiseks sobiv ruum nõnda ära, et kõigil oleks hea olla.

Planeeringute joonistel on mitu infokihiti. Täpse pildi saamiseks tasub üle vaadata kõik leppemärgid. Leppemärgid võivad olla näiteks sellised:

EK	VÄHEMALT KOLMEKORRUSELINE MITME KORTERIGA ELAMU
A	BÜROOD
HP	PARK
P-7	PARKIMISKOHTADE ARV
	PLANEERITAV LASTE MÄNGUVÄLJAK
	SÄILITATAV I KLASSI PUU VÕI PUUDE RÜHM
	SÄILITATAV II KLASSI PUU VÕI PUUDE RÜHM
	SÄILITATAV III KLASSI PUU VÕI PUUDE RÜHM
	PLANEERITAV PUU
	PLANEERITAV IGIHALJAS PUU (<i>Taxus baccata</i> või <i>Thuja occidentalis</i>)
	PLANEERITAV PÖÖSAS
	SORTEERITUD JÄÄTMETE KOGUMISPAIK (KÖVAKATTEGA PLATSIL)
	LIKVIDEERITAV OBJEKT
	LIKVIDEERITAV II KLASSI PUU VÕI PUUDE RÜHM
	LIKVIDEERITAV III KLASSI PUU VÕI PUUDE RÜHM
	LIKVIDEERITAV IV JA V KLASSI PUU
	LIIKLUSKORRALDUS
	PERSPEKTIIVNE JALGRADA
	KULTUURIMÄLESTIS
	DETAILPLANEERINGU ALA PIIR
	KINNISASJA PIIR
	KRUNDI PIIR
	OLEMASOLEVA ÕHULIINI KAITSEVÕÖND
	HOONESTUSALA
	RAJATAVA HOONE PÕHIMÖTTELINE ASUKOHT
	KÕRGHALJASTUSE KOHUSTUSLIK ALA
	TÄNAVA KAITSEVÕÖND (10 m JA 5 m teemaa piirist)
	PLANEERITUD SÕIDUTEE/KERGLIIKLUSTEE
	NÄHTAVUSKAUGUSED RISTMIKIJTEL
	PLANEERITAVALE ALALE JUURDEPÄÄS SÕIDUKIGA
	PLANEERITAVALE KRUNDILE JUURDEPÄÄS

Milline on hea planeering?

Ruum on muutumatu suurus, mistõttu on väga oluline, kuidas seda täita. Hea planeering arvestab väga paljude asjaoludega ning pakub välja lahenduse, mis võimalikult paljudele võimalikult paremini sobib ning milles lepitakse kokku.

Otsib sobivaimat kasutust maale

Hea planeering algab heast tahtest ehitada midagi head sinna, kuhu ehitada sobib. Igale poole ju ehitada ei sobi ja mõnda kohta las jääda mets ikka alles!

On keskkonda säästev

Hea planeering on keskkonnasäästlik, roheline ja kultuuriväärtusi arvestav, aga eelkõige pakub inimestele paremat elukeskkonda. Seejuures ei pea sugugi püüdma selle poole, et linnas oleks nagu maal ja vastupidi. Meeldib ju meile jalutada Tallinna vanalinnas, kus majad on tihedalt koos, ning maal ei tunne keegi ennast hästi, kui keset metsi ja põlde kerkib järsku hulk kortermaju.

Valmib koostöös kogukonnaga

Hea planeering on selline, kus algusest peale otsitakse parimat

lahendust, ja seda koos kogukonnaga. Väga oluline on, et inimesed osalevad algusest peale – mitte nii, et valmis asi neile nina ette lükatakse.

Arvestab kõiki võimalikke tulevaseid mõjusid

Heas planeeringus peaksid kirjas olema kõik võimalikud mõjud, mida planeerijad ja kaasarääkinud kogukonnaliikmed on suutnud ette näha. Inimesed peaksid sama kindla tunde, et esitatud lahendus on tõesti võimalikest parim ja keskkonnale võimalikult vähe koormav.

On kõigile kergesti arusaadav

Hea planeering tähendab seda, et igaüks saab tõesti aru, mida kavandatakse. Selleks ei pea olema eriharidust.

Hea planeeringu lahendus on kolmemõõtmeline ning kõik selle mõjud on hästi kirjeldatud ja arusaadavaks tehtud.

KORTSIEN
VOOGUDE
SELLE JÄR-
KILLE SE-
GRINAV

RÄÄLKE
 ÜHENDUSMÄRGINA,
 KUI OMAETI RÄÄLKE ALA,
 KUTUVAET LÄBIKÄIDAVUSE/-NÄHTAVUSE TASEMEST
 PRIVAATSUSASTE

Kui sa planeeringust aru ei saa, siis pole sa rumal, vaid planeering on halvasti tehtud.

Sulle peaks saama selgeks, kus hakkavad olema puud, kus teed ja kus majad, kuhu pargivad autod, kuhu jääb alles mets ja põld või kuhu tuleb hoopiski tootmishoone... Mõttele rahulikult kõik enda ja oma pere vaatevinklist läbi, ole positiivne ja kaalutle iseseisvalt kõiki positiivseid ja negatiivseid mõjusid.

Samamoodi vaata ka suurema ala planeeringuid – kuidas areneb ruumiliselt kogu Eesti?

Sa elad näiteks kortermajas ja naabermaja tahab korrust peale ehitada. Arvuta, kas see hakkab sinu toas päike-sevalgust varjama. Või aitab korruse juurdeehitamine vastasmaja nii korda teha, et lausa lust on vaadata. Äkki teete ka oma majale kunagi korruse peale, siis on ju lihtsam, kui teine samasugune ees.

Vaatab piirkonda laiemalt

Omavalitsused võistlevad elanike pärast, elanikud aga tahavad elukeskkonda, kus nende lastelgi hea oleks elada. Mida atraktiivsemad planeeringuid omavalitsus teeb, seda rohkem on seal elanikke, seda suurem on maksutulud ja seda rohkem vahvaid teenuseid saab elanikele pakkuda.

Arvestab sotsiaalseid mõjusid

Hea planeering ei erista rikkaid ja vaeseid, vaid seob ühiskonda, kutsub kõik lapsed koos mängima ja arenema. Sotsiaalsed mõjud on ka töökohtade loomine, lasteaiad, koolid, tervisespordirajatised – peab läbi mõtlema, mis ja kus on inimestele parim.

Foto: Ingemar Mäusikus

Hoiab tervist ja turvalisust

Hea planeering loob tervislikud elutingimused. Arvestatakse liikumisvõimalustega, liiklusohutusega ja muu sarnasega ning ehitatakse majad sinna, kus on tervislikum elada ja kus näiteks vanuritel oleks mõnus oma rulaatoriga ringi liikuda.

Arvestab kultuurilisi mõjusid

Hea planeering ei lammuta ega hävita kultuurilisi või ajaloolisi väärtusi, vaid kasutab neid heas mõttes ära ja annab väärtust juurde. Hiiesalude, ohvrikivide, rehielamute ja vanade majade säilitamine on ju ka keskkonnasäästlik tegevus.

On energiasäästlik

Me oleme harjunud mõtlema, et säästame energiat, kui ostame A+ tähistusega külmkapi. Tegelikult aga säästame palju rohkem siis, kui ehitame sinna, kuhu sobib, ja nõnda, et looduse karmid mõjud on elimineeritud – tuulepealse asemel tuulevarjulisse kohta ja ikka nii, et akendest paistaks päike soojendama.

Säästu annab ka hoonete kuju valik ja majade õige paigutus. Õigesti paigutatud hoones on kergesti saavutatav 25 korda väiksem energiakulu! Jagage nüüd oma kodused küttearved 25-ga...

Planeerimine on pikk ja kaalutlev protsess. Alles planeeringu kehtestamine lõpetab planeerimisprotsessi. Planeeringu kehtestamise otsust võib halduskohtus vaidlustada iga isik, kes leiab, et otsus on

- vastuolus seaduse või muu õigusaktiga või
- selle otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi.

Iga kaebuse esitanud isik peab määratlema kaebuse esitamise aluse. Vaidlustamiseks on aega 1 kuu.

MILLE JAOKS milline planeering?

Planeeringud on nagu lasteklotsid, mida saab üksteise sisse panna, erinevad kihid käivad kõik näiteks ühe ja sama Käo talu või Kukulinnu tänava kohta, aga nende ulatus ja vastavalt ka täpsusaste on erinevad.

Detailplaneeringu kaudu antakse maaomanikule õigus ehitada ning seatakse selleks vastavad tingimused ja piirangud. Sellega kaitsakse ka naabrite huve, tagatakse liiklusohutus jne. Detailplaneering on vajalik eeskätt tiheasustuses ning sellega puutuvad inimesed enamasti kõige rohkem kokku.

Üldplaneeringu kaudu määratakse valla või linna ruumilise arengu põhimõtted – kas ja kuhu mis tüüpi hooneid ehitada, kuidas inimesed liikuma pääsevad, vett ja elektrit saavad, samuti detailplaneeringuid ning säilitamist vajavate miljööväärtuslike alade asukoht.

Maakonnaplaneeringu kaudu

viiakse kokku riiklikke ja kohalikke ruumilisi huvisid maanteede, raudteede, sadamate, prügilate paigutamisel, kavandatakse kaitsealade loomist, väärtuslike maastike kaitsmist ja inimeste elukvaliteedi jaoks oluliste objektide ehitamist.

Üleriigiline planeering on ruumilise arengu strateegia, mille kaudu luuakse aluseid riigi ruumilise tasakaalustatud arengu tagamiseks transpordivõrgustike, asustuse, rahelise võrgustiku jne osas. Üleriigilise planeeringu eesmäärke arendatakse edasi maakonnaplaneeringutes ja

mitmetes sektorkavades (transport, energetika, maavarad ja muu sarnane). Sektorkavas on näiteks kirjas, et Tallinnast peaks läbi Pärnu saama ülikiire rongiga paari tunniga Berliini, mis pole ju midagi võimatut, kui see vaid ruumiliselt mõeldes paika panna.

Kõik planeeringuliigid on interaktiivsed ehk mõjutavad mõlemas suunas. Seetõttu tasub alati kõiki kihte vaadata!

Planeeringu kaudu saab konkreetseks teha arengukaavu ja muid visioone. Näiteks võiks "Suvepealinn" tähendada, et planeering näeb ette kena rannapromenaadi rajamist, "Lastesõbralik asula" aga seda, et liikluskorraldus on eriti turvaline, mängu- ja spordialasid palju...

Planeeringute alusel jagatakse toetusrahasid, sest näha on tulevikuarengu stsenaariumid, ja sedasama arengut ju toetusrahadega toetataksegi.

Eurorahade taotlemise puhul tuleb kasuks, kui on olemas planeering, kus taotluse objekt on sisse kavandatud. See puudutab meie kõikide heaolu!

Tahad EHITADA?

Alla 20 m² ja alla 5 meetri kõrgust ehitist saab ehitada ilma ehitusloata. Kui ehitis on suurem kui 20 m², peab mingi ehitustööd lubav dokument kohalikul omavalitsuselt igal juhul olemas olema. Reeglina tuleb ka naabritega kokku leppida.

Täpsemalt juhendab kohalik omavalitsus. Hajaasustuses piisab sageli projekteerimistingimustest ja ehitusloast ning planeeringut pole vaja teha.

Tuleb arvestada, et omanikel on tõesti ehitusõigus, aga see on üks kõige kärbitumaid omandiõigusi. Riik on jättnud endale õiguse selle täpsema sisu määramiseks, mis vahete-vahel võib tähendada, et ei tohi kivi kivi peale tõsta. Ehitamine peab nimelt olema kooskõlas avalike huvidega. Planeeringu tuumiküsimus ongi konkreetsele kinnistule lubatud ehitusõiguse määramine. Kuna selles osalevad ka naabrid ja kõik huvitatud, siis ongi nii, et

Ingramar Miuuskus

lõpuks määrab ehitusõiguse ulatuse ära kogukond.

Planeerimisseaduses on loetletud need juhud, millal tohib ehitusprojekti teha ilma detailplaneeringuta, ja need, kus planeering peab kindlasti olema eelnevalt kehtestatud.

Olgu planeeringuga või planeeringuta, aga kunagi ei tohi ehitamise puhul unustada, et ümbrus oleks tore ja naabritel hea olla, et kõik oleksid terved ja õnnelikud ning loodus ka hoitud.

Tahad **ALGATADA?**

Sina kui üksikisik puutud kõige rohkem kokku detailplaneeringutega, kuigi Sinu arvamust oodatakse tegelikult kõikides planeeringutasemetes.

Planeering algab suuremast pildist. Alates 1. juulist 2007 peab igal omavalitsusel olema üldplaneering, millest iga väiksem, järelkult ka detailplaneering, peab lähtuma. Kui üldplaneeringus on öeldud, et sellele kohale jääb mets alles, pole mõistlik algatada sinna näiteks planeeringut tehase rajamiseks.

Igaüks võib teha igal tasemel planeeringu algatamise ettepaneku. Algamise otsuse teeb kohalik omavalitsus. Ta teeb seda avalikes huvides, pi-

dades seejuures silmas ka kogu sotsiaalset võrgustikku – lasteaiakohad, teed, ujulad ja muu eluks hädavajalik. Nõnda võidavad kõik.

Planeeringu algatamise hetkel võib olla juba mingi visioon olemas. Veel parem, kui alles hakatakse kaalutlema, mis oleks konkreetsele asukohale parim kasutusala, sest kõiki mõjusid kaaludes saab kõige parema lahenduse. Vägisi ebasobivat asja kuskile surudes head tulemust ei saavuta.

Iga inimene võib teha ettepanekuid mis tahes tasandi planeeringu algatamiseks.

Detailplaneeringu algatamisest keeldumine on haldusakt ning see on vaidlustatav halduskohtus tühistamiskaebuse esitamisega.

Pärast planeeringu algatamist osale ideede väljatöötamises ning olemasolevate ideede kaalumises ja hindamises! Pööra erilist tähelepanu üldplaneeringutele, sest see on kõikide detailplaneeringute alus.

Miks on hea, kui **ARUTLETAKSE?**

Planeeringu avalikustamine: Osale avalikustamisel, tutvuu kõikide materjalidega ja esita tähtjaks kirjalikult oma põhjendustega seisukohad. Detailplaneeringu vaidlustamiseks on avalikustamine ajaliselt esmane võimalus. Esitatud ettepanekutele vastab kohalik omavalitsus kirjalikult ja seejärel toimub avalik arutelu, mille käigus saab ettepanekuid ja vastuseid arutada. Kõigepealt saad vastused kätte, siis arutatakse neid avalikult ja jõutakse kokkuleppele.

Maavanema järelevalve: Kui miskipärast kuidagi kokkuleppele ei jõuta, läheb detailplaneering edasi järelevalvemenetlusse maavanema juurde. Maavanem omakorda kaalub esitatud seisukohti ja püüab osapoolte vahel kokkulepet leida. Pärast seisu-

kohtade kaalumist võib maavanem anda loa planeering kehtestada või saata see kohalikule omavalitsusele tagasi parandamiseks või muudatus- te sisseviimiseks.

Kohaliku omavalitsuse volikogus (ka linnaosa halduskogus):

Planeeringut arutavad ka kohalike elanike poolt volikogudesse ja halduskogudesse valitud saadikud. Tavaliselt arutatakse planeeringut enne komisjoni istungil ja kõige lõpuks volikogu istungil.

Sa võid osaleda nendel istungitel ja oma seisukohtade kaitseks ka komisjonides sõna võtta.

Kogu planeerimise vältel toimub seisukohtade kaalumine ja arutelu, kõik ikka selle nimel, et planeeringu tulemus oleks parim võimalik.

Eestimaal on küllaga näiteid oskuslikust ja põhjendatud planeerimisest, olgu selleks või meie mõisate ajalugu. Kes poleks käinud imetlemas meie kaunist mõisaarhitektuuri, mida leidub kõikjal üle maa. Eriti rohkelt kohtub kauneid mõisaansambleid aga just Virumaal. Põhjus on lihtne – nimelt planeeriti siitkaudu kunagi raudteeliin, mis ühendas Tallinnat Peterburiga. Arvata-vasti tekitas seegi toona maao-manikes kõhklusi ja vastu-seisu, ent tegelikkuses andis

hoopis võimaluse kaubavahe-tuse elavdamisega jõukamale järjele saada. Arukalt ja oma eeliseid tundvalt plaane tehes saavutame alati parema tule-muse.

Hea planeering vähendab miinimumini keskkonnaohud ning tulevased ebamugavused ja loob inimestele juurde või-malusi oma elu paremini kor-raldada.

Üleriigilise planeeringu abil saame ehk juba varsti sõita keskkonnasõbraliku kiirrongi-ga vaid paari tunni aja Berliini?

Tahad OSALEDA?

Hea planeering tekib siis, kui seal on mitme inimese tarkus sees. On professionaalsed planeerijad, kes rakendavad oma kogemust ja kooliteadmist. On maaomanik, kes tahab endale kodu rajada või ettevõtlust edendada, metsa või põldu harida. On naabrid ja kogukond, kes seda kanti väga hästi tunnevad ja oskavad asjadele võib-olla pisut teisiti vaadata. Nii saame kokku päris suure hulga tarkust. Sellepärast ongi planeerimine läbini avalik tegevus.

Planeeringu koostamist korraldab ministeerium, maavanem või kohalik omavalitsus on kohustatud tagama planeeringu koostamise käigus kogutud andmete ja materjalide kättesaadavuse huvitatud isikutele.

Küsi planeeringu avalikustamisel kohaliku omavalitsuse esindajatelt kõike ja

Planeeringus osalemine tähendab kaasamõtlust, ettepanekute tegemist või vastuvaidlemist. Kohalik omavalitsus peab kõiki ettepanekuid kaaluma ja oma otsuseid põhjendades parima lahenduse leidma.

palju. Tutvu kõikide materjalidega ja esita tähtjaks oma põhjendustega seisukohad kirjalikult. Detailplaneeringu vaidlustamiseks on avalikustamine ajaliselt esmane võimalus.

Avalikustamisel esitatud ettepanekutele vastab kohalik omavalitsus. Selle kirjalikult. Seejärel toimub avalik arutelu, mille käigus jõutakse tavaliselt kokkuleppele. Erandlikult, kui kokkuleppele ei jõuta, läheb planeering edasi järelevalvemenetlusse.

Kui midagi jääb ebaselgeks, saada oma küsimused kirjalikult, nii saad kindlasti ka vastuse. Osale, osale, osale!

Pea meeles!

1. Sa võid alati teha ettepaneku planeeringu algatamiseks.
2. Pärast algatamist võid esitada ettepanekuid, kuidas antud maa-ala peaks Sinu arust tulevikus arenema. Põhjenda alati oma seisukohti.
3. Osale avalikustamisel. Eriti siis, kui planeeringuala puudutab sind otseselt. Tee ettepanekuid või vaidle vastu: esita oma seisukohad kirjalikult ja põhjendatult ning õigeks tähtjaks.
4. Sinu ettepaneku(te)le tuleb kirjalik vastus, kus peab olema selgitatud, miks Sinu ettepanekuga arvestati või ei arvestatud. Anna teada, kas selline vastus sulle sobib või ei sobi ja miks.
5. Edasine tegevus sõltub juba sellest, kas osapooled jõudsid kokkuleppele või mitte.
6. Küsi infot vastavat planeeringut menetlevalt ametnikult, otsi tuge planeerimisseadusest ja haldusmenetluse seadusest.

Tahad valida **ELUKOHTA?**

Kui tahad endale uut elukohta valida, on planeeringutest eriti palju kasu. Kohalikust omavalitsusest saad kätte ümbruskonna detailplaneeringud ja piirkonna kohta oleva info üldplaneeringus.

Hea on vaadata üle ka vastav osa maakonnaplaneeringus. Siis saad ettekujutuse, kuidas see piirkond lähiaastatel ja kaugemas tulevikus välja võiks näha.

Äkki hakkab sinu akende alt läbi minema suur magistraaltee või rajatakse lähedusse uut lennuvälja? Äkki on siia planeeritud hoopiski mõni uus seltsimaja, ujula või ühistranspordiliin?

Ise ruumiliselt mõeldes saad analüüsida uue võimaliku kodukoha ümbrust laiemalt. Kui kaugele jääb ühistransport, kaua aega kulub lähima peatuseni jõudmi-

seks? Kus on pood, perearstikeskus, kool, lasteaed, teater, kas sa pääsed sinna jalgsi, ühistranspordiga või tuleb kasutada autot? Kuidas asetub maja ilmakaarte suhtes?

Elukoha valikul nagu tuleviku planeerimiselgi kehtib vanasõna: üheksa korda mõõda ja alles siis tee otsus!

Siseministeerium

Planeeringute osakond

Pikk 61, 15065 Tallinn

Tel. 612 5179

E-post: liisa.pakosta@siseministeerium.ee

www.siseministeerium.ee/planeeringud

SISEMINISTEERIUM
Estonian Ministry of the Interior

Planeeringute avalik koostamine on väga hea vahend demokraatliku kodanikuühiskonna loomisel. Vallas ja linnas, kus on suudetud läbi viia avatud planeerimisprotsess ning üldplaneeringu lahendused on sündinud koostöömõtlemise tulemusena, on inimeste ümber parem ruum.

Planeeringute koostamisel ja avalikustamisel võib osaleda igaüks igas Eesti paigas. Näiteks Tartu linnukaitsjad võivad sõna sekka öelda Lihula valla Matsalu piirkonna planeeringute koostamisel ja avalikustamisel.

See on meie ühine Eesti. Hea ruumiline areng on meie elukeskkonna kvaliteedi parim tagaja. Planeerime enda ja oma laste tulevikku koos!

Kui Sul on planeeringute vallas mingeid muresid või küsimusi, küsi ikka! Me anname heameelega nõu ja aitame! Vaata ka meie kodulehekülge.

Liisa Pakosta

Planeeringute osakonna juhataja
Siseministeerium